

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2018. október 21.
(vasárnap)

Földvári Tibor

AVAGY MEGRÖVIDÜLT-E AZ ÚR KEZE?

Énekek: 24, 1-2.; 138; 683; 275

Lekció: 4Mózes 11,1-22

Alapige: 4Mózes 11,23

*Akkor monda az Úr Mózesnek: Avagy megrövidült-é az Úrnak keze?
Majd meglátod: beteljesedik-é néked az én beszédem vagy nem?*

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Édesatyánk, imádunk téged, mert nemzeti ünnepeinkre készülve is láthatjuk, milyen hatalmas megtartó Úr vagy, gondoskodó Isten népünk iránt, nemzetünk iránt. Köszönjük, Urunk, hogyha voltak is nehézségek, bajok, zúgolódások, panaszáradat népünk szájából, és olyan szomorú, néha még a tieid, azaz a mi szánkból is, de még mindig tartasz bennünket. Áldunk, hogy még ma is nem csupán testileg, hanem lelkiileg is szabadítást, megoldást akarsz adni népünknek is. Köszönjük, amikor rajtunk keresztül. Hadd adjunk hálát azoknak az életéért, akik vállalták a mártíromságot is '56-ban. Köszönjük azokat, akik a mi gyülekezetünk-ből élték így meg a hitüket. Kérünk, hogy adj az ifjak, a fiatalok nemzedékének hálás szívét ezért. Hogy a mostani időben is merjük hinni, hogy te ugyanaz vagy, közöttünk vagy és megtartasz. És adj a jövőben is élő reménységet.

Olyan elszomorító volt csak olvasni is, Urunk, a bibliai történetben ószövetségi népednek a zúgolódását, panaszáradatát. Köszönjük neked, hogy te akkor is megtartó Isten voltál számukra is Jézus Krisztusban. Kérünk, hogy ma is hadd tudjunk Jézusra tekinteni.

AVAGY MEGRÖVIDÜLT-E AZ ÚR KEZE?

Azok a testvérek is, akik ezen a héten temetésen voltak, a gyász fájdalmát kell, hogy hordozzák. Köszönjük, hogy velük együtt láthatjuk a feltámadott Úr győzelmét, nagyságát, az örök élet reménységét. De számukra, Urunk, ez a reménység csakugyan legyen békesség és vigasz.

Kérünk, hogyha valaki először van köztünk, érezze át a te jelenlétedet nemcsak a te igéden keresztül az istentiszteleten, hanem a gyülekezet szeretetközösségében is.

Köszönjük, hogy azoknak, akik most vidéken vannak, pihennek, a Neszmélyen és Mátraházán csendeshétvégén levő testvéreinknek, fiataloknak és családosoknak, most is éppen a te igédet adod ebben az órában. Ott is a te áldásodat, kegyelmedet Jézus Krisztusban tedd valósággá.

Az Úr Jézusért hallgasd meg imádságunkat.

Ámen.

Igehirdetés

Még annak idején Pálhegyi Feri bácsi említette egyszer, úgy emlékszem, egy pszichológiai előadásban azt a képet, ami nekem nagyon beszédessé lett, hogy egy nagy V-betű alsó végpontján ott van egy pont és alá van írva, hogy: a mélypont nem végpont. S ahogy ezeket a bibliai történeteket olvastam – nagyon elszomorító igazságok vannak itt a mostani szakaszokban –, az jutott eszembe, amit a köszöntés igéjében hallottunk is Mózes 5. könyve 33. részéből, hogy egy újabb képi jellel tovább kiegészítve ezt a pszichológiai ábrát, az a V-alak egy lehajló kéz összetéve, összekulcsolva – az is olyan v-alakot mutat – és ez a lehajló kéz az Isten karja. „Hajlék az örökkévaló Isten, alant vannak örökkévaló karjai.” Az újfordításban így van: „örökkévaló karjai tartanak”. A mélypont nem végpont, mert ott van Isten népe, közösségben meg egyénenként is valakinek a kezében, aki megtart. Akkor is megtart, amikor lehet, hogy úgy érzi, hogy vége mindennek.

Ez a szomorú igazság a bibliai történetben – és ez lesz majd az első gondolat –, Mózes úgy érzi, hogy megrövidült az Úr karja. És nemcsak mélyben érzi magát, hanem a végét várja az életének. De aztán az Úr kijelentésében, és – a folytatást, ha olvastuk volna a történet leírásában látszik – tettében igazolja, hogy azért az ő isteni karja, keze azért most is megtartó kéz, megtartó erőt jelent.

Miért jutott Mózes olyan mélyre lelkileg és hogyan munkált benne hitet, erősítette a hitét az Úr ennek a bibliai történetnek a tanulságában.

A 23. versben minősítetten tehát így szólt az Úr Mózeshez: „Akkor monda az Úr Mózesnek: Avagy megrövidült-é az Úrnak keze? Majd meglátod: beteljesedik-é néked az én beszédem vagy nem?” Ha nincs bizalom, ha nincs hit, reménység a hívő ember életében, akár a nép életében, közösségi életében, akkor úgy érezhetjük, úgy érezheti, mint hogyha nem tud-

na elég mélyre lehajolni az Isten keze vagy amilyen mélységben vagyok, oda már nem tud leérni, hiába hajlik – ha most a képi kifejezésre gondolkunk. Közben meg Isten pontosan az ellenkezőjét igazolja: hát ott vagyok, most is a kezemben vagy, csak nem bízol, nem látsz, mert valami másra tekintesz.

Ebben a történetben önmagában beszédes már az, ahogy kezdődött. Így olvastam a Károli Bibliából: „és lőn”, történt pedig – jelezve, hogy egy újabb fontos üdvtörténeti esemény Isten népe életében. Egy héttel ezelőtt az Úr napján az igehirdetésben hallottuk, hogy hogyan beszélt Hóábbal Mózes, a 10. résznek a 29-32. verseiben ezek a kifejezések vannak: jót ígért az Úr, jót cselekszik az Úr. Meg eszünkbe juthat ennek a 10. résznek a legutolsó két verse, ahol a szent láda elindulásakor nagyon ünnepélyes kinyilatkoztatás hangzik, valamint a letáborozás eseményénél is. Fel is olvasom, ezt érdemes hallani: „Kelj fel Uram, és széledjenek el a te ellenségeid, és fussanak el előled a te gyűlölőid.” „Fordulj vissza Uram Izráelnek tízezer-szer való ezereihez.” Minden indulásnál, megérkezésnél ez elhangzott. Meg az ígéret a Sínaitól való elindulásnál is.

És valóban elindultak a Sínaitól boldog reménységgel, tudták, hogy köztük van az Úr, győzni fogunk. Néhány hét, maximum pár hónap leforgása alatt ott vagyunk az ígéret földjén és ott beteljesedik minden, amit az Úr ígért, de addig is az Úr ígérte, hogy így lesz velünk: jót ígért, jót cselekszik az Úr velünk.

Viszont az „és lőn” jelzi sajnos szomorú igazságát az eseményeknek: zúgolódnak. Először, hallottuk, a zúgolódásuk oka meg sincs nevezve és az történt, hogy a tábor körül hatalmas tűz. Talán itt senki nem került bajba, csak megijedtek az Úr tüzétől, de Mózes imádságára megállt a tűz.

Ezután jött a másik történet, amikor meg valami olyasmit tesznek, amit már korábban is tettek: a hasuk miatt zúgolódnak. Gyülelész nép, akik valószínű nem Izrael népéhez tartoztak, de kijöttek velük együtt Egyiptomból. De a gyülelész népnek ez a lázítása, zúgolódása az egész népre kivétel nélkül átterjed, minden egyes törzs, nemzetség minden tagja siránkozik. És hallottuk a jellemzésben, hogy nagyon nagy baj van, mert megkérdőjeleződik az, hogy közöttünk van-e egyáltalán az Úr, ha közöttünk is van, akkor nem jó, nem gondoskodik.

Micsoda elszomorító igazság az a tény is, hogy nem is éheznek, hanem csupán megutálták a mannát. Bár ezt így kimondani azért durva: az Úrtól kapott ajándékot, a mennyei kenyeret megutálták. Hiányzik a változatos étrend, ami volt Egyiptomban. Sokkal jobb volt ott – mondták. Talán emlékszünk, hogy közvetlenül az egyiptomi szabadulás után, a vörös-tengeri átkelés után nem volt ennivalójuk, elfogyott, amit vittek magukkal és ott valóban éhezni kezdtek, de akkor adta az Úr a mannát. És,

AVAGY MEGRÖVIDÜLT-E AZ ÚR KEZE?

hogy a manna az nem csupán Isten gondoskodását akarta jelezni, hanem azt is mutatta az Úr, hogy most ezt kapjátok, de ennél még teljesebben adom az én kegyelmemet, gondoskodásomat majd az ígéret földjén.

Viszont a mannáról is azt olvastuk – itt is le van írva –, hogy azért ez nem volt valami rettenetes étel. Én nem tudom, hogy amikor gyermekeket, unokákat, dédunokákat visszük a boltba, meg szoktuk-e tőlük kérdezni, hogy: – Na, akkor melyik kalácsot vegyem meg neked, mert szeretnék örömet szerezni, és te mutasd meg, melyiket szereted a legjobban. Hallottuk itt, hogy olyan, mint az olajos kalács, az íze. Kenyér, de a legfinomabb kenyér, amit valaha is ettél.

De a változatosság hiánya: a manna nekünk most már diéta. És olyan szörnyű, hogy a nép így érez, a gerjedezése, kívánsága, testi vágya, a hasa miatt ennyire hitetlenné teszi őket. Hallottuk, hogy az Úr is megharagudott és Mózesnek sem kedves a szemeiben.

És bárcsak itt megállt volna a történet leírása, mert utána olvassuk, hogy ebben a helyzetben, ebben a fajta zúgolódásos helyzetben Mózes is teljesen kiborul. Annak idején még Hegedűs Lóránt tiszteletes úr szokta volt mondani, hogy: aki nem leborul, az kiborul. Mózesnél is azt látjuk, hogy ő teljesen kiborul. Elkezdi a miérteket mondani Istennek. Nagyon fájó volt így olvasni és visszaemlékezni a 10. részben említett ígéretekre: jót ígért az Úr, jót cselekszik. Az ősi szó meg azt jelenti, hogy: – Uram, rosszat teszel velem, gonoszul bánysz velem, a te szolgálóddal. Miért, Uram? Megnyomorítasz engem – ez is nagyon fájó – megnyomorítasz, rosszat teszel velem, gonoszul bánysz velem, Uram.

Mózeset is ilyen érzések töltik be. Ezek az érzések határozzák meg az imádságát. Ez az imádság tele van miértekkal, keserűséggel, egyfajta gúnyral is talán, a folytatásban hallottuk. Mindenképpen nagyon rosszul gondolkodik Mózes Istenről. Az ő akaratát, gondolkodását, értelmét ez a – hadd mondjam így most – kívánság, érzés tölti be. A nép kívánsága, érzései, gerjedezése a hasuk miatt, Mózes pedig a helyzet mélységében jut el egy ilyen állapotba. Az is mondható talán, nem is csupán mélyponton érzi magát, hanem végponton, hiszen azt mondja: – Uram, ha így bánysz velem, akkor inkább ölj meg engem! Ennyi hit azért van benne, hogy: – Uram, akkor te vigyél el, mert jobb lenne.

Emlékszünk, hogy volt másvalaki is ilyen, hasonlóan beszélt Istennel. Ki is volt ő? Mert ha nem emlékeznénk, akkor úgy szeretnék segíteni, hogy amikor az Úr Jézus itt járt a földön, és a megdicsőülés hegyén megjelent, akkor Mózes jelent meg ott Jézussal együtt és egy másik személy. Aki Illés volt. Azért szerettem volna így segíteni, hogy mutassam, hogy Mózes és Illés Jézussal ott vannak a megdicsőülés hegyén. Egyrészt Mózes bent van az ígéret földjén már, pedig emlékszünk, ő sem mehetett be a végén, de

most ott van ő is. Mert ilyen az Úr, amikor szabadít, amikor megtart, amikor gondoskodik.

Viszont az is látszik, hogy két szinte leghatalmasabb szolgája az Úrnak és szinte a legmélyebb állapotban, ilyen mélyre tud kerülni az Úrnak ilyen hithőse is akkor, amikor az érzéseit, a kívánságát, a gerjedezését nem az Úrba vetett hit, reménység jellemzi, tölti be, hanem valami egészen más.

Még azt el kell mondania negatív jellemzés miatt, hogy ráadásul Mózesnek a lelki állapota, nyavalyája abban is látszik, hogy amikor hallja az Úr szavát, még akkor mindig kételkedik. Mikor meghallotta, hogy hetven segítőt, lelki segítőtársat kap majd, illetve bőven fog húst adni a népnek. És ott érzi Mózes, hogy hát ez lehetetlen. És még azt is gondolja, mintha neki kellene valamit csinálnia. Az a szomorú, hogy Mózesnek a tehetetlensége átvetődik a gondolataiban, az érzéseiben, indulataiban az Istenre is: ha én ilyen vagyok, akkor az Isten is ilyen.

Itt térjünk át most már a történet elemzésénél, magyarázásánál a második fontos gondolatra – és igazából ez a legfontosabb –, nem is az, hogy Mózes számára megrövidült az Úr keze, hanem, hogy dehogy rövidült meg.

Önmagában az bátorító, hogy nem akárki jelenti ki számunkra, hogy mi van Mózesben, mi van a legmélyén az ő lelki állapotának, mi van mindennek mögött: „Akkor monda az Úr Mózesnek: Avagy megrövidült-é az Úrnak keze? Majd meglátod: beteljesedik-é néked az én beszédem vagy nem?” Tehát nem csupán leírja, kijelenti itt a Bibliában Isten Lelke, hanem úgy van leírva, ahogy az Úr maga mondja, és mi az Úr szavából tudjuk meg, hogy mi van Mózesrel ott a mélyen.

A történetet olvasva a csendességben, én is ott döbbsentem rá, hogy: Uram, én annyira szégyellem magam, mert tényleg annyira ilyen tudok én is lenni, sajnos nem is egyszer. Akármilyen apró kis dolog történhet, ami miatt kiborulok, és mihelyest az érzéseim elkezdenek úrrá lenni rajtam, akkor máris nincs ott az Úr, akkor az imádság is olyan, amilyen.

Az a fontos ilyenkor – és ezt tapasztalom sajnos –, hogy rossznak látom az Urat. Rossz gondolatok, rossz érzések, rossz elképzelés, mert belőlem kiindulva az Úr. Miért bánysz rosszul a te szolgáddal? A mélyponton érzi ezt a hívő ember, de a hívő ember – és ez olyan nagy dolog – a mélyponton is mégiscsak ott van az Isten kezében, csak ő most még ezt nem látja.

De mit csinál az Úr? Szól. Szólja az ő szavát és az ő szava először is leleplezi Mózeset is: lásd meg, mi van benned, ez vagy te nélkülem, amikor nem bízol. Látszik az is, ahogyan kiemeli neki: „majd meglátod”. Ez egy olyan kifejezés az ősi nyelven, ami azt jelzi, hogy most valami nagyon fontos dolog készül. Mostantól fogva, most már – és majd jelzi, hogy mit tesz Isten.

AVAGY MEGRÖVIDÜLT-E AZ ÚR KEZE?

Hasonló gondolat, üzenet van, amikor Mózes és Áron megérkezik a fáraóhoz még Egyiptomban, a fáraó bekeményít, azok, akik a fáraó bekeményítését szenvedik, panaszkodnak Mózesnek, és Mózes olyan keserű imádsággal mondja az Úrnak, hogy: Uram, hát miért bánsz így a néppel? Hát nem azt mondtad, hogy...? Jelzem, hogy Isten nem azt mondta, hogy egyből elengedi a fáraó. Pontosan azt mondta Isten neki ott a csipkeboroknál, hogy majd a fáraó nem fog elengedni, de semmi gond, mert én hatalmas kézzel akarlak titeket kihozni. De Mózes a panaszáradat miatt ott is ezt mondja, hogy: Uram, hát akkor most mi van? És Isten azt mondja neki: majd meglátod, mit fogok cselekedni, mert hatalmas kézzel fogom kihozni – megint kiemeli –, hatalmas kézzel. Itt meg: „Avagy megrövidült-é az Úrnak keze? Majd meglátod.”

És az is látszik, hogy Isten személyesen Mózessel akar beszélni és benne akar munkálkodni: majd meglátod, hogy beteljesítem neked az én beszédemet. Kíváncsi voltam, hogy az ősi nyelven ez a 'neked', ez hogy is szerepel, és úgy megörültem, hogy van egy állítmány héberül és rögtön az állítmányhoz kapcsolódóan egy ragocska, ami jelzi, hogy kinek. Valami cselekvés, hogy kire vonatkozóan: beteljesedik neked, beteljesítem neked az én beszédemet. Tehát nagyon személyessé válik az Úr ígérete, ígérete.

És itt most lehetne egy külön ígehirdetést tartani arról, hogy Isten ígéretei személyesen neked személyessé válik, és a mélyponton, mert éppen az ígéret beteljesedése miatti várakozás nehéz és lehetetlen megtehetetlen minden, és az Úr megszólal és az ígérete személyessé lesz és micsoda bátorítás és vigasztalás: – Köszönöm, Uram, most már türelmesen várok. Erről van szó. De ez csak annak a kiegészítése, hogy „avagy megrövidült-é az Úrnak keze?” Személyessé válik az Úr szava: neked, érted. Ami történik, az a népet érinti, a néppel csinál az Úr valamit, de mégis Mózes most temiattad elsősorban, mert neked van erre szükséged.

Mi történt? A folytatásban olvashattuk volna. Ha valaki esetleg nem olvasta a napi csendességben, javasolom, hogy otthon esetleg nézze majd meg, az Úr tette le van írva. Valóban adott hetven idősebb férfit, de ez a hetven férfi nem az volt, mint akiket annak idején apósa javaslatára adott mellé az Úr és választottak, hogy az ügyek intézésében segítsenek, ők ott voltak. Azon felül még hetven, akik a lelki terhet majd vele együtt hordozzák.

Illetve jöttek a fürjek. Az írásmagyarázók azt szokták jelezni, hogy vagy egy méter magasan repültek, és akkor könnyen el lehetett kapni őket vagy majdnem egy méter magasan a fürjtömeg a tábor körül. Általában ezt az utóbbit szokták jelezni, mert így még könnyebb volt összegyűjteni olyan hatalmas mennyiséget egy hónapon át. A fürjek érkezése egyfajta természetes természeti jelenség is volt, mert leírják az ókori történetírók is, hogy

fogtak fürjeket elég nagy tömegben azon a vidéken, megvolt a fürjek vándorlásának az ideje. Itt azonban ez a természeti jelenség abban minősítetten különleges volt és természetfölötti, amilyen mennyiségben az Úr adta, mert megígérte, hogy egy hónapon át annyit esztek, hogy megutáljátok.

Itt olyan szomorú ezt kimondani, hogy amíg a hetven vén választása és az Úr Lelke munkája, hogy Mózes lelki segítő társai lehettek, kegyelem volt, addig noha a fürjek húst jelentettek és gondoskodik az Isten, de egyértelmű volt, hogy Isten haragja és ítélete jele volt.

Látszik a folytatásban, hogy sajnós azok, akik megmaradtak a nép közül hitetlennek, akik számára a testi vágyak, kívánságok, gerjedezések voltak még mindig döntőek, pedig már az Úr gondoskodó szeretetét is tapasztalták, azok meghaltak. Hadd mondjam így: nem az örök életük a kérdés most, hanem hogy testileg elpusztultak, meghaltak, mert az Úr haragja ítélte őket. Nem feltétlenül azért haltak meg, mert túl mohók voltak és túl sokat ettek – elvileg ez is lehetett –, de úgy van az Ígében, hogy még a foguk között volt a hús, amikor már jött a csapás. Úgyhogy több kommentáríró megjegyzi, hogy egyszerűen bármilyen fajta isteni ítélet is lehetett. Egy biztos: Isten megadta nekik azt, amit kértek, bőséggel adta, de ez ítélet is volt.

Ugye milyen szomorú ezt kimondani: Isten atyái szeretettel gondoskodik, de közben ítél. Ítéli azokat, akik még mindig hitetlenek, akiknek még mindig a testi vágy, a saját kívánság és nem az Úrba vetett bizalom, az Úr szeretete. Amikor az emberi tehetetlenség megmutatkozik, akkor az Isten lehetősége, a lehetetlent is lehetővé tevő hatalma felragyoghat, de jaj, ha ítélettel.

És ezért olyan fontos a bibliai történet magyarázásánál – és hiszem, hogy az Úr juttatta eszembe, amikor elmélkedtem ezen a történeten –, hogy máshol is szerepel ez a gondolat, hogy az Úr karja rövid-e vagy sem. És ott nem valamilyen napi gondoskodásról van szó. Ézsaiás könyvének az 50. rész 2. versében, és az 59. rész 1. versében így szól az Úr kijelentése: „Ímé, nem oly rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna, és nem oly süket az ő füle, hogy meg ne hallgathatna.” (Ézsaiás 59,1) „Miért jöttem, holott nem volt ott senki? hívtam és nem felelt senki sem! Vagy olyan rövid már a kezem, hogy meg nem válthat? Vagy nincs bennem megszabadításra való erő?” (Ézsaiás 50,2) Itt is az Úr szól, kérdez és a kérdésével is kijelent és a kijelentése azt a mérhetetlen bátorítást, vigasztalást jelenti, hogy amíg a mostani történetben gondoskodó Istennek mutatkozott atyái szeretetéből, noha ítél, az ézsaiási kijelentésben messiási ígéretek kapcsán, az Úr szolgájáról szóló ígéretek kapcsán szabadításról, megváltásról beszél. Ami már nemcsak gondoskodás a hétköznapi szükségben, hanem örök életre is megszabadít. Az 59. részben az a szó szerepel ott az állít-

AVAGY MEGRÖVIDÜLT-E AZ ÚR KEZE?

mányban, amiből a név magyarul így jön: Jézus. Az 53. részben van az Úr szenvedő szolgálja drága messiási ígérete, ezek a részek tehát.

„Avagy megrövidült-é az Úrnak keze? Majd meglátod: beteljesedik-é neked az én beszédem vagy nem?” És jött az Úr Jézus is. Mózes számára is azért lehetett lelki helyreállítás ebben a mélypontban, ezért lehetett az Úr megtartó karja erős számára is meg a népe számára is, mert mégis csak jött az Úr Jézus szabadítása. Ne felejtsük el, hogy az Úr Jézusnak nem volt az véletlen, hogy neki meg kellett kísértetni a pusztában, ez a pusztai vándorlás dolgai miatt is volt. És ő tényleg éhezett, negyven napig nem evett semmit, tehát ő valóban éhezett. És mégis mit látunk? Hogy az Úr Jézus is türelmesen vár a mennyei atyai kéz erejére, gondoskodására. Pedig ő megtehetette volna Istenként, hogy a köveket kenyérré változtatja. De Jézus is tudta: „Hajlék az örökkévaló Isten, alant vannak örökkévaló karjai” Nem rövid az Úr keze, engem is meg tud tartani majd, amikor előtt az ideje. És jöttek is az angyalok és adtak neki enni, amikor vége volt a kísértésnek és győzött.

Illetve nagyon fontos az „én vagyok” kijelentés. Itt hallottuk, hogy Mózes azt mondta, amikor hallotta, hogy milyen nagy mennyiségű hús lesz, hogy: – Hát hogy annyi hízlalt állat levágva vagy a tenger minden hala, hogy elég lenne ennek a hatalmas tömegnek egy hónapig? És emlékszünk, hogy amikor az ötezer ember megvendéglése története zajlik, akkor a tanítványok is eszközök Jézus számára, és mikor viszik Jézushoz a fiútól a meglevőket, akkor ők is ezt mondják, hogy: „...de mi az ennyinek?” Ez nem elég! Emlékszünk, hogy mennyi kenyér volt és mennyi hal? Öt kenyér és két hal. És a négyezernél, emlékszünk? Hét kenyér és néhány hal. Ahelyett, hogy mondták volna a tanítványok, hogy: – Uram, visszaadunk négyet, hát egy is elég neked, egy kenyér, hát bármennyit meg tudsz sokasítani, nem is kell egy sem. Meg az egyik halat visszaadjuk a srácnak, mert neked elég egy-egy is. De nem ezt mondák, hanem: – Hát Uram, itt van, nézd meg, mi az ennyinek?

Mi van benne? A kezükben van a kenyér meg a hal, arra néznek, arra gondolnak, amit ők gondolnak, hogy tehetetlenség, az ő érzéseik – egyébként ők is éhesek voltak akkor már – és még Jézus is úgy van benne az egész képben, gondolatban, hogy nézd meg Uram, ez semmi, ez nem elég. Tehát ott az Isten, ott van Jézus, csak hát éppen nem az, aki, mintha rövid lenne a keze.

János evangéliuma 6. részében mégis ennél a történetnél van a folytatásban: „én vagyok az életnek kenyere”. Tehát nemcsak hogy kenyeret adott meg halat bőséggel Jézus is, hanem ebből a történetből kiindulva: „én vagyok az életnek kenyere” – nemcsak testileg segíték, hanem lelkiileg is. Ez az a történet János evangéliuma 6. részében, ahol a végén sokan

elhagyják Jézust, mert kemény beszédnek tartják az szavát. Még a tanítványoktól is megkérdezte, hogy ti is el akartok hagyni? De a tanítványok azt mondják: „Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van te nálad.”

De Jézus „én vagyok az élet kenyere” kijelentése, az isteni 'én vagyok', a 'vagyok, aki vagyok' Isten Mózes számára (2Mózes 3-ban), de az „én vagyok az élet kenyere”, a 'vagyok, aki vagyok' Isten, aki kenyér. Földi életet is és örök életet is ad. És amikor földi vagy örök életre nézve mélypont, talán végpont érzés, de ott vagy az isteni kézben, mert nem rövid az Úr keze.

Jézusnak nem volt véletlen az sem, hogy neki azért vállalni kellett azt, amit. És most a képpel élve hadd mondjam így: Jézus számára megrövidült az Úr keze. Azaz Jézus számára nem volt menekülés. Neki a mélypont végpont lett a szó legteljesebb értelmében, hiszen elhagyta őt az Isten. Neki nem volt drága mennyei Atya, aki megtartja őt ott a kereszten, mert ez volt a váltság ára. Mózes mélyponton van, ő úgy érezte, végponton: Uram, hadd haljak meg inkább! Jézus pedig nem azt mondja, hogy hadd haljak meg inkább, hanem vállalja tudatosan a halált, a Gecsemáné kertben ezt megharcolja és győz az Úr.

Innentől fogva bárki bármikor bármilyen mélységben megtapasztalhatja Isten kegyelmét, szabadítását nemcsak a földi élet gondoskodásában, hanem az örök életre nézve. Hiszed-e ezt? Vagy még mindig Jézus nélkül élsz? Lehet, hogy a földi életed mélypontjai azért vannak, mert nem látod Jézust vagy még mindig nem hiszel benne.

A bibliai történet folytatásában jönnek a még szomorúbb dolgok: hitetlen a nép, nem mehetnek be, a végén Mózes se mehet be. De mégiscsak a negyven éves pusztai vándorlás minden napján Isten gondoskodott kenyérről, mindig volt manna, mert az Úr megtartotta az ő népét. Ha nem mentek be, nem akartak hitetlenség miatt bemenni néhány hét alatt, pár hónap alatt, akkor negyven év, de közben megtartom a népet.

S a Mózes 5. könyve 33. része utolsó szavai Mózesnek a fiak nemzedékének, és ezért mondta, hogy: Isten örökkévaló karjai, tapasztaltatok ti, a fiak, unokák. Meg láthattatok, hogy a szüleitek, nagyszüleitek is, akik már meghaltak a pusztában, mert ez volt az ítélet, de őket is megtartotta az Úr.

A mi számunkra is itt és most: „avagy megrövidült-e az Úr keze?” Lehet, hogy most neked kell, hogy személyesen mondja az Úr: „Majd meglátod: beteljesedik-é néked az én beszédem vagy nem?” Mi miatt érzed magadat mélyponton, talán végponton? De azt se felejtsük el, hogyha nem mélységben vagyunk, hanem épp ellenkezőleg, szárnyalunk mint a sasok: „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok: futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!” Nem kell mélyponton lenni ahhoz, hogy tapasztaljuk, hogy megtart az Úr. Minden áldás és siker és öröm forrása az Úr karja ereje.

AVAGY MEGRÖVIDÜLT-E AZ ÚR KEZE?

És azt se felejtjük el, hogy annak idején, akik '56-ban még az életüket is adták a magyar szabadságért – a gyülekezetből is voltak páran ilyenek –, azok azért tették, amit tettek, mert gondoltak arra, hogy a mi életünkben, az én életemben legyenek a helyemen és legyen az én népemnek jövője.

Szentkirályi Klári nevét idén is hadd említsem meg '56-hoz, az eseményekhez, október 23-hoz közel vagyunk. Ő húsz éves lány volt, húsz éves ifis a gyülekezetben. Akkor csak egy ifi volt. Ő volt az, aki kezdetektől vállalta, hogy a sebesülteket menti, pedig golyók záporoztak a feje mellett neki is október 23-a után. Aztán mikor bejöttek az oroszok november elején, ő rögtön az első nap – hadd mondjam így – mártírhalált halt, egy célzott lövéssel fejen lőtték, mert akkor ez volt a parancs az orosz katonáknak. De ő azért halt meg, mert azt vállalta, hogy vannak, akik puskával harcolnak, én pedig szeretnék menteni és így harcolok, úgymond Magyarorszáért, a népéért. És az is egyértelmű volt, hogy ő tudta, hogy: Isten kezében van az életem. Nem ő volt mélyponton – ő éppen szerelmes lett azokban a napokban, tehát nagyon nagy öröm volt a szívében és tervezték a szerelmével majd a folytatást –, hanem a népünk volt nagy mélységben. A helyén volt Klári is, mert jó kezekben tudta az életét és az Úr őt hazahívta. Ő fiatalon ment haza az Úrhoz.

„Avagy megrövidült-e az Úrnak keze?” – még egy olyan helyzetben is, amikor lehet, hogy bajok vannak. Most, amikor hallottam megint, hogy mi történik Kárpátalján azokkal a nagy hirdetőtáblákkal, hát a szívem nagyon elkeseredett, de eszembe jutott, hogy hiszen ma erről kell szolgálni. És azt volt bennem: Uram, segíts nem keserű szívvel imádkozni Kárpátaljáért, az ottani helyzetért, meg az ottani ellenségekéért, hanem hittel, hogy adj ott megoldást, ha neked kedves – és ezek testi dolgok.

Istennek a hűsége, szeretete pontosan abban látszik, hogy a legnagyobb mélységben is igazolja a benne bízónak, hogy itt vagy a kezemben. Amikor meg nem mélység van, akkor abban mutatja meg, hogy én tudok adni bőséget még az örökkévalóság boldog állapota előtt is neked vagy nektek.

Hiszed-e, hogy ilyen az Úr? Kinek látod az Urat? Kinek tartod? Nem az a kérdés, hogy milyen helyzetben vagy, mert a mélypont nem végpont. Az a kérdés, hogy abban, amiben vagy most is velem együtt, kinek látod az Urat és így a személyes életedet, a házasságodat, a családot, a munkahelyi kérdéseket, a lakáskérdéseket, életünk nagyobb vagy kevésbé nagy dolgait.

Isten Ígésében az ő gondoskodó szeretetéről hallottunk. Ez az ő gondoskodó szeretete kiteljesedett a Szabadító, a Megtartó kegyelmében, mert Isten örökkévaló karjai minket is tartanak. A mélypont nem végpont.

Imádkozzunk!

Áldunk azért, mennyei Édesatyánk, mert a te szabadításod elvégeztetted Jézusban. Köszönjük, hogy az Úr Jézus Krisztus által nekünk itt a másban is ez a te szabadításod valóság.

Bocsásd meg, kérünk, amikor kételkedtünk ebben, nem bízunk. Amikor nem tudtunk másokért se imádkozni ilyen hittel. De olyan nagy ajándék, hogy Mózes életében is igazoltad: te akkor is megtartó Úr vagy, ha a te szolgád nem bízik. Köszönjük, Urunk, hogy ilyen hatalmas és ilyen szerető ez az atyai kéz számunkra.

Köszönjük, hogy népünk egész életét, nemcsak a testi, hanem a lelki életét is csakugyan erre a te isteni kezedre bízhatjuk. Urunk, adj a mi népünknek hozzád térést. Mennyi a zúdolódás, a káromkodás! De köszönjük, hogy lehet a mi népünknek is hozzád térése. Vezetőinknek is, Urunk, ha kell.

És köszönjük azt, Urunk, hogy ugyanakkor mint közösség imádkozhatunk is azokért közöttünk, akiknek most nehezebb bármi miatt is. Hálasak vagyunk neked, hogy nemcsak a betegség, a halál, de az örök halál kérdésében is Jézus győzött. Segíts ezért hittel imádkoznunk azokért a szeretteinkért, aki még mindig elutasítóak, nem fogadják el a kegyelmet. Segíts közöttük úgy lenni, hogy képviseljünk téged.

A kórházban levő beteg testvéreinknek adj erőt ott lenni, elég kegyelmet várni a te szabadításodra. És az otthon levő betegeknek is adj megnyugvást.

És arra kérünk, hadd lehessen pihenésünk is, ha erre van szükség ezekben a napokban és hadd tudjunk majd október 23-án is hálás szívvel gondolni a múltra és tekinteni a jövőre, mert mindkettő a te kezedben van, Urunk. Szeretnénk mi is a helyünkön lenni, ahogy helyükön voltak azok a lelki testvérink, akik annak idején élték meg a hitüket nagyon nagy mélységben is. Köszönjük, hogy ez lehetséges, Atyánk.

Az Úr Jézusért hallgasd meg imádságunkat.

Ámen.

275. ének

Prágai graduale, 1567.

Az Úr Is- ten az én re- mény- sé- gem,

E- rős- sé- gem Min- den- fé- le in- ség- ben;

Csak tő- le vá- rom I- gaz bol- dog- sá- gom:

S meg is ta- lá- lom.

2. Benne élek, haláltól nem félek: Jót reménylek,
Hogy tőle el nem térek; El nem enyészem A sirban
egészen: Mennyben lesz részem.

3. Semmi engem tőle el nem választ, Jól tudván azt,
Hogy sok jóval eláraszt; Erősít engem Erőtlenségemben
És szükségemben.

4. Azért egész életem fogytáig Csodálom itt Szent
kezének munkáit, S intem lelkemet: Áldjad Istenedet,
Üdvözítődöt.

5. Oltalmazd, Uram, egyházadat, Szent nyája-
dat, Mely vallja szent Fiadat, Ki bűneinkért Ártatlan
báránként Szenvedett sok kint.

6. Hogy e földön szent gyülekezeted Dícséretet
Zengvén, áldja nevedet, Míg szemtől-szemben Magasz-
talunk mennyben Mind egyetemben.

Tranoscius énekeskönyvéből, 1636.